

[Kryger.]

ferietid i det første læreår, hvor han absolut ikke har haft den fulde udnyttelse af lærlingen.

Hvad angår § 12, om dagskole, har forslagsstillerne allerede fremhævet nogle af de store vanskeligheder, som vil fremkomme, hvis denne lov virkelig skulle blive til virkelighed fra 1. april 1953, idet man erkender, at såvel lokalespørgsmålet som spørgsmålet om lærerkræfter vil være uløseligt.

Da jeg imidlertid er klar over, at begge disse forslag vil komme til behandling i et udvalg, skal jeg ikke uddybe mine betænkeligheder yderligere, men blot til slut komme med et par almindelige bemærkninger.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup var fuldtud klar over, at den mesterlære, som vi har været så glade over i så mange år, har haft sin store betydning, og her er det, jeg nærer stor tvivl om, hvis vi går bort fra den gamle lov, at der da vil være mulighed for fortsat at få læremestre til at tage de unge mennesker i lære. Jeg er for mit vedkommende noget ængstelig for, at den høje standard, dansk håndværk har haft i en menneskealder, vil kunne blive slået i stykker ved, at man går bort fra den gamle mesterlære, for der er jo ingen tvivl om, at denne høje standard og den store anerkendelse ude omkring i verden, som dansk håndværk har opnået, netop er en følge af den grundige uddannelse, de unge har fået.

De ærede forslagsstillere henviste også her til ungdomskommissionens betænkning, hvorfor også jeg kunne have lyst til at henvise til denne kommission, der først søger at skabe så megen fritid for de unge som vel muligt og bagefter bliver betænkelig ved den megen fritid og leder efter beskæftigelse til dem i fritiden. Jeg tror, at opgaven fremover i langt større grad bliver at gøre de unge klart, at skal de have mulighed for at komme frem, må de dygtiggøre sig, da må al tiden tages i agt indenfor de felter, hvor de har valgt deres speciale, thi det er den eneste mulighed for, at der kan skabes gode kår for dem. Dette opnås ikke ved at lade de unge tro, at samfundet kan tage hele ansvaret og bogstavelig talt bære dem frem. Tror de ærede forslagsstillere, at mænd som f. eks. J. C. Christensen, Stauning og etatsråd H. N. Andersen og mange flere ville være blevet til det, de blev til,

hvis de i deres læreår var blevet pakket ind i vat og båret frem af det offentlige? Og sådan må fremtidens ungdom heller ikke ønske eller forvente at det danske samfund kan klare alt.

Vi fra venstres side vil være med til at se på dette lovforslag i et udvalg, men jeg vil dog henstille, at vi tager hele lærlingeloven op til en samlet revision, idet jeg kan sige, at vi fra vor side netop i den senere tid har beskæftiget os meget med disse problemer. Men da ungdomsproblemerne for tiden jo også er til behandling i det udvalg, som er nedsat til udarbejdelse af en ny arbejderbeskyttelseslov, såvel som i arbejdsmarkedskommissionen, der også har beskæftiget sig meget med disse ting og stadig beskæftiger sig med dem, mener vi, at inden man i væsentlig grad reviderer den nugældende lærlingelov, bør man tage hele dette store spørgsmål op til en samlet drøftelse, når resultaterne foreligger fra dette udvalg og fra arbejdsmarkedskommissionen.

Asger Jensen: Lærlingeloven tager jo sigte på at fastlægge retsforholdet mellem lærling og principal, og formålet må være at søge at få dette retsforhold så retfærdigt som muligt. Det er rimeligt, at der tages betydeligt hensyn til, at lærlingen er den svage part, og at det er lærlingens forhold, der i vid udstrækning skal beskyttes. Men lærlingeloven må også have det formål at skaffe så mange i lære som muligt. I disse tider er det jo faglært arbejdskraft, der spørges efter, hvorimod — som vi kender det især fra alle byerne — den ufaglærte arbejdskraft ikke kan placeres, og derfor må man, når man foretager ændringer i lærlingeloven, tænke på ikke at lægge hindringer i vejen for, at så mange unge som muligt kan få en læreplads.

Der er en del af de ændringsforslag, som her er stillet, der ikke er mere revolutionerende, end at man meget vel kan drøfte dem og prøve på, om det vil være muligt at opnå enighed om dem. Jeg kan stort set henholde mig til, hvad den højtærede socialminister har sagt om enkelte punkter, f. eks. om forlængelse af ferien; det må føles naturligt, at ferieordningen bliver på linie med det, man er blevet enig om for de ældre arbejderes vedkommende.

Forhøjelsen fra 18 til 21 år synes jeg